

- Samenwerking met Essent
- Jongeren interesseren in de technische banen van de toekomst
- Eén van de grootste waterstofpilots in de gebouwde omgeving

- Project Landbouw bereidt zich voor op waterstof
- Waterschappen als energie hubs

H₂GO

NIEUWE ENERGIELEVERANCIER

Stad Aardgasvrij start samenwerking met Essent

Vanaf 2025 wil Stad Aardgasvrij overstappen op groene waterstof voor de verwarming van woningen. Essent zal als nieuwe partner het project komen versterken.

Als energieleverancier ziet Essent waterstof als essentieel onderdeel van de energietransitie. Waterstof in de gebouwde omgeving is niet nieuw voor het bedrijf, Essent is namelijk ook betrokken bij de waterstofwijk in Hoogeveen. Met de productie van groene waterstof zal Essent bijdragen aan de overstap van Stad aan 't Haringvliet op groene waterstof. Voordat de plannen worden

gerealiseerd staat eerst nog een draagvlakmeting op het programma. Het is namelijk van belang dat de bewoners de overstap op waterstof ook zien zitten.

Jaap Willem Eijkenduijn, wethouder Duurzaamheid van de gemeente Goeree-Overflakkee: *“Met Essent maken we de samenwerking nog sterker. De expertise die de energieleverancier meeneemt is een goede aanvulling op de kennis die de andere partners al inbrengen. Zo komen we samen tot een mooi aanbod voor de inwoners en ondernemers in Stad aan 't Haringvliet.”*

→ **LEES VERDER**

OP GOEREE-OVERFLAKKEE WORDEN BELANGRIJKE STAPPEN GEZET

Jongeren interesseren in de technische banen van de toekomst

De beschikbaarheid van technisch geschoold personeel is essentieel voor de energietransitie. Denk aan het plaatsen van windturbines, installeren van zonnepanelen of plaatsen en onderhoud van warmtepompen en waterstofketels.

Dit is echter een grote uitdaging aangezien er een serieus tekort is aan bijvoorbeeld monteurs, werkvoorbereiders en installateurs¹. Dit tekort is zo groot dat in december 2022

maar liefst 36% van deze landelijke vacatures onvervulbaar was.

Dit onderwerp staat niet alleen nationaal hoog op de agenda, ook op Goeree-Overflakkee worden er concrete stappen gezet. Zo proberen onderwijs en het bedrijfsleven jongeren te interesseren in een baan in de installatie en elektrobranche. RGO Beroepscampus, DWT groep, Van Dorp Energie en IW Nederland hebben de handen ineen geslagen en een intentieovereenkomst getekend. Deze samenwerking heeft het doel om meer jongeren te interesseren voor het vakgebied. Goeree Overflakkee is een interessant gebied voor jongeren om ervaring op te doen met innovatieve energietechnieken, o.a. vanwege de waterstofpilot in de gebouwde omgeving.

¹ Tekort aan technisch personeel naar piek deze winter (energeia.nl)

→ LEES VERDER

STAD AARDGASVRIJ

Eén van de grootste waterstofpilots in de gebouwde omgeving

In het kader van waterstofpilots in de gebouwde omgeving organiseerde RVO op 24 november 2022 een kennis- en netwerkbijeenkomst. Meerdere pilotprogramma's presenteerden hier over de ervaring en lessen die tot nu toe zijn opgedaan met waterstof, waaronder de pilot op Goeree-Overflakkee: Stad Aardgasvrij. Projectleider Richard van As-Jacobsson en Albert van der Molen (Stedin) gingen in op de aanpak en belangrijkste uitdagingen van Stad Aardgasvrij. Hieruit bleek dat deze pilot op dit moment de grootste omvang heeft.

Tot 2030 wordt er intensief getest wat de (on)mogelijkheden zijn van waterstof in de gebouwde omgeving, om op die manier te onderzoeken of waterstof een geschikte keuze is voor de overstap naar een klimaat neutrale gebouwde omgeving. Verschillende pilotprojecten – waaronder het project Stad Aardgasvrij binnen H2GO – gaan hier de komende jaren helderheid over bieden. Hiervoor wordt getest met verschillende type woningen (o.a. monumentale panden, jaren 70 woningen en nieuwbouw). De lessen zijn van grote waarde voor verdere opschaling van waterstof.

Kennis- en netwerkbijeenkomst in de Geertekerk in Utrecht.

→ LEES VERDER

Project Landbouw bereidt zich voor op waterstof

Dogterom Flowers VOF in Oude-Tonge bouwt een nieuwe “fossielvrije bewaarschuur” en combineert daarbij verschillende technologieën. De huidige schuren liggen al vol zonnepanelen en eerder was dit bedrijf ook betrokken bij de ontwikkeling van rijdende zonnepanelen.

De koeling en verwarming van de bewaarschuur wordt gedaan door een warmtepomp in combinatie met Warmte Koude Opslag (WKO). Op hele koude dagen is er extra capaciteit nodig. Daarom wordt er ook een waterstofketel geplaatst, die in de toekomst op basis van – eigen geproduceerde (o.a. op basis van zonne-energie) – groene waterstof moet gaan verwarmen. De WKO wordt ook klaargemaakt om restwarmte die afkomt van de electrolyzer op te vangen en te gebruiken in het droogproces van de bloembollen. Op deze manier wordt de algehele efficiëntie verhoogt.

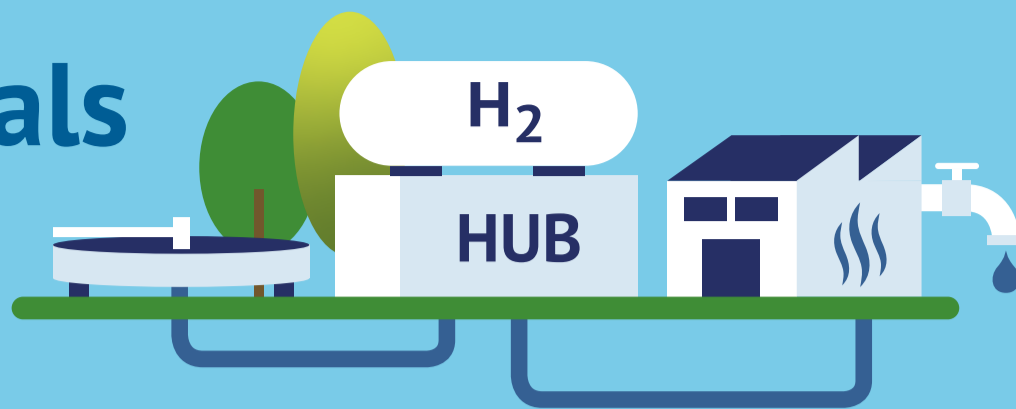
Stap voor stap ontwikkelt dit innovatieve bedrijf richting een volledig duurzame bedrijfsvoering en product.

→ LEES VERDER

Bouwlocatie van de fossielvrije bewaarschuur.

Waterschappen als energie hubs

Een van de ontwikkelingen die we binnen H2GO verkennen is de toepassing van waterstof bij waterschappen.

Waterstof kan namelijk op verschillende manieren bijdragen aan verduurzaming van de bedrijfsprocessen bij waterschappen, maar ook zorgen voor minder netcongestie in de omgeving. Zo kan onderhoudsmaterieel zoals tractoren of (off-grid) noodpompen worden aangedreven op waterstof. Ook kan de vrijkomende zuurstof van het elektrolyseproces worden ingezet bij het waterzuiveringsproces van rioolwaterzuiveringsinstallaties. Op deze manier wordt er op deze locaties niet alleen waterstof geproduceerd maar ook energie bespaard. Bijkomend voordeel is dat deze zuiveringsterreinen formeel een industriefunctie hebben, wat productie en opslag van waterstof makkelijker maakt.

Er wordt in Nederland al getest met deze toepassing. Zo doen het Waterschap Drents Overijsselse Delta en kenniscentrum STOWA onderzoek naar het gebruik van waterstof en zuurstof op de rioolwaterzuivering Hessenpoort in Zwolle: *“Bij elke kg waterstof die wordt geproduceerd bij de elektrolyse van water komt acht kg zuivere zuurstof (PO) vrij. Dit is een restproduct voor de waterstofproducent, maar een waardevol product voor het waterschap.*

De geproduceerde zuurstof die onder druk vrijkomt, kan rechtstreeks worden gebruikt voor de beluchting van de actief-slibtanks. Ook kan de restwarmte worden gebruikt voor het duurzaam opwarmen van een slibgisting of gebouwen in de directe omgeving van de rwzi.”

→ LEES VERDER

H₂GO

→ [H2GOEREE-OVERFLAKKEE.COM](https://h2goeree-overflakkee.com)